

RAZSTAVA O IVANU CANKARJU *ROMAL SEM PO ŠIROKI CESTI*

Ob stoletnici Cankarjeve smrti sta bila v Cankarjevem letu 2018 na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru izvedena dva pomembna dogodka: razstava o Ivanu Cankarju z naslovom *Romal sem po široki cesti*, otvoritev katere je bila v ponedeljek, 28. 5. 2018, in 2. mednarodna znanstvena konferenca *Slavistični znanstveni premisleki* z naslovom *Cankarjev list v cvetu bele krizanteme*, ki je potekala 30. in 31. 5. 2018 v organizaciji Oddelka za slovanske jezike in književnosti v sodelovanju s Slavističnim društvom Maribor.

Razstava o Ivanu Cankarju z naslovom *Romal sem po široki cesti* je predstavljala skupni projekt Oddelka za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete Univerze v Mariboru, Prve gimnazije Maribor in OŠ Pesnica. Otvoritev razstave je bila v ponedeljek, 28. 5. 2018, ob 11. uri v razstavišču, tj. v avli Filozofske fakultete v Mariboru. Razstava je bila od otvoritve do konca meseca avgusta 2018 na ogled na Filozofski fakulteti v Mariboru, nato se je meseca septembra selila na Prvo gimnazijo Maribor, nato pa še na OŠ Pesnica, kjer si jo je bilo mogoče ogledati do konca koledarskega leta.

V začetku meseca januarja leta 2018 smo se sestali predstavniki vseh treh institucij in porodila se je ideja, da v Cankarjevem letu pripravimo skupno razstavo. Tako je na Prvi gimnaziji Maribor vso pomoč in finančno podporo prijazno ponudil ravnatelj omenjene gimnazije, gospod Herman Pušnik, prav tako pa tudi ravnatelj OŠ Pesnica pri Mariboru, mag. Andi Brlič.

Pri strokovnem delu pri pripravi razstave sta s Prve gimnazije sodelovali

profesorici Metka Kostanjevec in Maja Lutar, z OŠ Pesnica profesorice mag. Gordana Rodinger, Mihaela Fike in Jasna Bačani, z Oddelka za slovanske jezike in književnosti pa predstojnica Oddelka, prof. dr. Jožica Čeh Steger, prof. dr. Dragica Haramija, izr. prof. Blanka Bošnjak, doc. dr. Simona Pulko in izr. prof. dr. Melita Zemljak Jontes. Ob tem je treba poudariti, da smo v vsebinsko pripravo razstave vključili tudi študente in študentke prve ter druge stopnje, ki so sodelovali pri pripravi razstave, študentke 2. letnika enopredmetnega in dvopredmetnega magistrskega pedagoškega študijskega programa slovenistike pa so bile ob tem še tutorice dijakom in dijakinjam ter učencem in učenkam.

Profesorice iz osnovne šole so skupaj s študentkami ter z učenci in učenkami pripravile vsebinski del razstave, ki je prikazoval življenje in del Ivana Cankarja (njegove življenjske postaje, in sicer od Vrhnike do Ljubljane, vse do Dunaja in nato do Rožnika in Ljubljane). Profesorici s Prve gimnazije sta v sodelovanju s študentkami ter z dijaki in dijakinjami pripravili del razstave, ki se je navezoval na gledališke uprizoritve Cankarjevih dram, na Oddelku za slovanske jezike in književnosti pa smo se ukvarjali s prevodi Cankarjevih del v tuje jezike. Seveda pri pripravi nismo mogli zajeti vseh del, pač pa je bil pri snovanju narejen izbor del in izbor jezikov s poudarkom na srednjeevropskih jezikih. Tako smo pregledali prevode v češčino, madžarščino, nemščino, poljščino, slovaščino, srbsčino in hrvaščino. Pri tem so bili predstavljeni prvi časopisni/revijalni in knjižni prevodi, prevajalci in odlomki iz posameznih del. Izbor prevodov je zajemal deset Cankarjevih del: *Erotika*, *Pohujšanje v dolini šentflorjanski*, *O človeku, ki je izgubil prepričanje*, *Na klancu*, *Hiša*

Marije Pomočnice, Martin Kačur, Hlapec Jernej in njegova pravica, Skodelica kave, Moje življenje (5. poglavje) in *Gospod stotnik*. Med Cankarjevimi deli je najpogostejše in v največ jezikov prevedena novela *Hlapec Jernej in njegova pravica*, ki je bila vse od dvajsetih let prejšnjega stoletja temeljno delo za prepoznavanje Ivana Cankarja v evropskem prostoru. Na razstavi so bili predstavljeni tudi knjižni prevodi Ivana Cankarja v sodobno nemščino izpod peresa izvrstnega avstrijskega prevajalca in literarnega zgodovinarja Erwina Köstlerja.

Vsega dela ne bi bilo mogoče izpeljati brez sodelovanja in pomoči posameznikov oz. ustanov:

- Prva gimnazija Maribor z gospodom ravnateljem Hermanom Pušnikom ter s profesoricama Metko Kostanjevec in Majo Lutar;
- OŠ Pesnica z gospodom ravnateljem Andijem Brličem in s profesoricami mag. Gordano Rodinger, Mihaelo Fike in Jasno Bačani;
- Miklošičeva knjižnica FPNM z vodjo knjižnice Mojco Garantini in s Terezijo Balant, ki sta poskrbeli, da smo dobili težko dostopna gradiva;

- Univerzitetna knjižnica Maribor z gospo Gabrijelo Kolbič, ki nam je pomagala pri zbirki drobnih tiskov;
- gospod Bernard Šiško z GRAFITI STUDIO d.o.o.;
- učenci in učenke, dijaki in dijakinje ter študenti in študentke, ki so ob vsem rednem šolskem oz. študijskem delu skupaj z nami stopili na široko cesto in so romali po njej.

Od otvoritve razstave so na vseh institucijah potekali vodeni ogledi. Prvi ogled je bil na dan otvoritve, tj. 28. 5. 2018, nato 18. 6. 2018 za vse dijake in dijakinje Konservatorija za glasbo in balet Maribor (Umetniška gimnazija) in 28. 8. 2018 za udeležence in udeleženke poletnih delavnic Mini univerze Filozofske fakultete Univerze v Mariboru. Vodeni ogledi za šole so potekali tudi na Prvi gimnaziji v Mariboru in na Osnovni šoli Pesnica.

**Jožica Čeh Steger, Simona Pulko,
Melita Zemljak Jontes**

*Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru,
jozica.ceph@um.si, simona.pulko@um.si,
melita.zemljak@um.si*